

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Losonczy-utca 24. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmertelen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT SZOMBAT NAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonczy-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hír- és egyéb nyilatkozatok és felzárkások.

Hirdetési díj:

Egy negyhasábos peletsor területe . . . . . 5 kr.
Béredj: minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonczy-utca 24. sz., nemkülönbön minden hazai postahivatal. Az előfizetések legegyszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A pünkösti lélek.

Kinyílt virágok, verőfényes nap, egészséges, tiszta levegő, az aratás reményeivel büszkélkedő mező közepette köszönt be a csodákkal teljes nap, s szabad kilátást enged a szellem ama világába, melyet a keresztyénség épített fel a földön. Ilyen szép piros pünköst viradt az emberiségre is akkor, midőn kilép rejtékéből a tanítványok kis csoportja, hogy letegye alapkövét a Krisztus országának s hozzá fogjon a világalakítás nagy munkájához.

Ideje is volt már, hogy kilépjenek, hiszen az a hosszú hallgatás, mely a nagypénteki sötétség után bekövetkezett, méltán ébreszthette az ellentáborban azon reményt, hogy a megfeszített Krisztustól bátran aludhatnak, az nem ébred fel többé, hogy szembeszálljon a farizeusok és papifejedelmek gyűlöletes táborával. A feltámadás és mennybemenetel ténye nem vert nagy hullámokat, az nem terjedt csak a tanítványok ajkainak kis körére. Egy csattanós példa kellett annak bebizonyítására, hogy a kit a világ erőszakkal halálba kergetett, az csak test szerint lett megsemmisítve, de lelke, szelleme nem halt meg, hanem velünk lesz a világ végezetéig!

Ekkor tör aztán elő a pünkösti nagy világosság; fényes tűzszlop támad a tanítványok előtt, mint a pusztában bujdosó Izrael előtt, hogy a világhódítás nagy vándorútján vezérelje őket. Feljön a keresztyén szellem éltető napja egész fenségében, hogy soha le ne menjen többé. — Az eszme, az igazság visszahódítja magának a tanítványokat, s a zsidók nagy nemzeti ünnepén egész vulcanicus erővel tör ki belőlök.

Valóban bámulatos az a pünkösti esemény, ha nem a csodaszerepet szemüvegén, ha nem a többi keresztyén ünnepek kapcsolatában, s a szereplő személyek helyzeti, s miveltségi színvonalának, figyelembe vételével vizsgáljuk is azt. Mindig lesz abban bámulni való, hogy 12 halász és vámszedő a benső ihlet kényszerítő nyomása alatt, tudatára jut Istenországi küldetésének, s midőn nem mosolyog felé a nagyok kegye és biztatása, sőt fenyegetőleg állt előtte a gyűlölet, kinyit, kereszthalál, mégis felveszi a Krisztus által elejtett zászlót, s megy az ige égő lámpájával oda, hova Isten uja mutat.

Aztán magában a pünkösti történetben is van megfigyelni való. Annak a nagy szellemáramlatnak, mely Jézussal indult meg a földön, ez az utolsó felvonása, utolsó jelképes jelentkezése, ez az utolsó alkalom, mikor az ég közvetlen összeköttetésbe lép az emberrel. De mennyi előtő van e történet és a többi ünnepi események között. Nem látunk anyagiakat, mint a betlehemi éjszakán, mint a husvét megnyílt sir felett; nem hallunk égi szózatot, anyagi kijelentést. A szavak ideje lejárt, a tettek korszaka következik. Csak egy lángsugár nyúlik le az égből, olyan mint a milyen Mózes előtt villant fel az égő csipkebokorban, csak egy zugó szél zendülése hallatszik, hasonló ahhoz, mely által ment a prófétán, s mely előtt ez eltakarta ábrázatát, de ez a sugár, ez a zugás elég ahhoz, hogy felébressze az elalélt tanítványokat, és ne engedje soha többé elaludni őket.

Hagyjuk átmenni ezt a lángsugárt, ezt a sebesen zugó szelet magunkon is, álljunk meg a jeruzsalmi nagy piacon az előtt a Péter előtt, ki egy ily napon bátran kivette az ige hálóját. Fogjunk kezét azzal a kis sereggel, mely teljesen felvértezve indul neki a nagy világnak, nem féli a fegyvert, nem retteg ostoroztatástól, sőt dicsőségének tartja, ha a Jézus neveért háborúságot szenvedhet. Egy név varázsa ragadja őket magával, a megfeszített és feltámadott Jézus neve s ennek lebilincselő hatalma alatt elszántan mondják: az én életem is nekem nem drága az én uramért a Jézus Krisztusért. Oh annak a névnek, melyet oly hősi, elszánt sereg vesz körül, annak győznie, hat-

nia kell. És hála Istennek, győzött is, két ezred év s kétszáz millió lélek kezekedik felőle, hogy győzött. Még a kemény nyaku farizeus Pál is meghajol előtte, leteszi az üldözés fegyverét, nem rugódozik az ösztön ellen, hanem dicsőségének és főboldogságának tartja, hogy az ur Jézus tudományát vallja.

De hát volt-e a világnak haszna ebből a Jézusi szellem-áramlatból, ebből az istenországi építésből? Vannak kellene lennie, a ki ezt nem látná. Hiszen a mi jót, szépet és nemeset az emberiség a közpolgári életben, társadalmi műveltségben, tudományban létrehozott, az mind a keresztyén vallás gyökérszálaiból sarjadzott fel. A pünkösti lélek az, mely visszaköveteltette az ember ös jogot; alakot adott a szabadságnak, az alkotmányos életnek, s ha valahol a szabadságot kivitt harez hullámai salakot hoztak is a felszínre, a keresztyén vallás volt az: mely az eszményt, a maga eredeti tisztaságára igyekezett visszavezetni. A pünkösti lélek az, mely a büntető codexek vérről írott betűit igyekszik hova-tovább letörölni, s oda hatni, hogy a büntetés egyszersmind javítás is legyen. A pünkösti lélek az, mely nem hagy nyugtot a küzdelemre termett embernek, nem ad időt arra, hogy az elért sikereket soká bámulja, hanem fülébe kiáltja: excelsior — előre — keressétek az igazságot!

Hát a keresztyénség örök nagy elve a szeretet, nem a pünkösti lélek zászlója alatt tett-e nagy hódítást e világon? Nem ennek köszönhetjük-e, hogy az emberiség nyomora enyhült, sebe gyógyult, az erkölcsi színvonal emelkedett! Nem ennek mukája-e, hogy a keresztyénség lett a miveltség zászlóhordója e földön?

„Istennek legyen hála, ki adott nekünk diadalt a mi urunk Jézus Krisztus által“ — én nem szégyenlem, sőt dicsőségemnek és főboldogságomnak tartom, hogy az ur Jézus tudományát vallom.“

R—a.

Viszhang egy alkalmi ezikkre.

Együtt örülni az örülőkkel, és együtt sirni a sirókkal; megosztani amaz vidám, szívet-lelket emelő derült perceit, örömet, meg emezek sötét boros órait, s netalan napjait, heteit, leverő mély gyászát, bánatát, szóval együtt érezni másokkal, egyik legszebb, s valóban Isteni eredetre való vonása az emberi kebelnek.

Mélyen van a résztvevő rokonérzet, mélyen van az emberi kebelbe, emberi szívbe beplántálva, mélyen mint a fa gyökere, hogy annál erősebb törzset ereszzen, annál dúsabb ágat neveljen, a talajba temetett, szétágazott gyökér.

És e részvétel, a részvét érzése, is enni magasabb eredete mellett, természetes, emberiségünkben folyó érzés is egyszersmind.

Minden emberi szívet egy vér foly keresztül, mindenik megéri a másnak változását, legyen az az öröm verése, vagy a fájdalom dobbanása.

Sorsunk közös; ennek megismerése közelhoz bennünket egymáshoz, testvéreké tesz jobban és rosszban, kedves és kedvetlen napokban, itt és amott, abban és ebben az ember nem tagadhatja meg az embert, kiki saját magát látja felebarátjában, sorsát sorsában, ügyét ügyében.

„Jót teszek, s érzem; mi jó, mi Isteni
A megsebhedt szívek baját enyhíteni
Mig részvevőn forgok nyomor, inség, körül;
A másnak szánt öröm, saját keblembe gyűl;
Mert jó tett által a föld a mennyel rokon,
S van Istennek képe a romlandó poron.“

Mondja koszos költőnk Tompa.

Társas életre van az ember alkotva, teremtve, társadalom tagja; ebben születik, ebben él, egy egyetemes emberi társaságban, ahol közös a cél, az élet bekéje, bátorsága, nyugalma, de közösnek kell lenni, az ezen célra vezető eszközöknek is. Közösnek az egymás iránti segély, egymás iránti szolgálatnak, hogy egyik kéz segítse a másikat, egyik szív érezze a másik örömet, bánatát, szóval gyakorolja a részvét szép, igaz s lélekemelő munkáját.

De talán elég is ez elvont okoskodásból, elég eme bizonyos tekintetben vallás erkölcsi színezettel bíró meditációból.

Rátérek azért tulajdonképeni tárgyamra. Viszhang, egy-

szerű viszhang akar az én szavam lenni. Viszhang, e becses lapok folyó hó 15-ki számában közzétett: „Segélyezük a szerencsétleneket“ című, lelkes, buzdító tartalmu, nemes szívből származó, s szívhez szóló ezikkre.

Értesültek, bizonyára rég értesültek már e lapok olvasói ama esapásról, mely hazánk több vidékén tűzvész és vízáradás alakjában szeretett hazánkra nehezült.

A napi sajtó megtevő kötelességét; a napilapok hasábjai bőven, részletesen hozzák a hírb híreket, s élénk színekkel esetleg a csapást, lelkes szavakban hívták segélyre a nemzetet, annak hő fiút, s leányait.

Hiszem, akarom hinni, hogy a részvét munkájánál, hazánk tekintélyes megyéi között, Gömör sem marad tetlen néző; hiszem, akarom hinni, hogy a kiáltó szó, itt is meggyék fia és leányainál, fogékony kebelre, résztvevő szívre talál, — szóval Gömör megye is megteszi, mit megtenni nemes emberbarát, morális, de társadalmi, hazafiúi kötelessége egyszersmind.

Oh de hogyan is maradhatnánk tetlenek, hogyan érzéketlen hidegek, az élénk táruól sötét képekkel szemben.

Szívet facsaró, szívet tépő kép, a pusztulás képe; hangosan, mindemmel hangosabban kiáltanak a szuesült romok, a moekos hullám sirba merült vidékek!

Hány család, hány szerencsétlen esd ma ott segedelemért? — Hány szegény szerencsétlen nyujtja ki alamszuáért esdve remegő kezét?

Ime, emitt a bus szüle, néma, magába zárt, de annál égetőbb fájdalommal, romboló bánattal, melynek neve nincsen.

Ime, amott a bűt eddig nem látott, bánatos árva gyermekek, kiket tán szüleik, gyámolaiktól fosztott meg a tűzzel, vízzel ártó halál rettenetes anyyala.

Földre sujtó gond, földre sujtó bánatos keserv, mindeniknek arczán.

Száz és száz inség, száz és száz szívet tépő látvány, itt is, amott is.

Sirva köszöntik egymást az ismerősök, rokonok, barátok, könyezve szótalan fájdalom közt bucsuznak el egymástól.

De hát mi lesz tovább? hol keres, hol keressen vigasztalást, a földre sujtott nyomorult, hol a házatlan vagyon nélküli nép? Felelünk egyenesen, röviden: az emberkevel, embertársainál, emberfelelél.

„A terebély fa védi a szélvészöl a gyenge bokrot; a lanyha eső hulltán meglágyul a száraz göröngy; a rideg szirtfal viszhangot ad a kiáltásra. — Erzéketlenebb, süke-tebb volna-e, mindezeknél az emberi szív?”

Kérdi, mondja ugyanesak Tompa.

„Nem és százszor nem!”

Abban tetszik ki az ember igaz embersége, ha a szerencsétlenek sorsát nemesak érzi, de tehetsége szerint enyhíteni törekszik.

Abban, ha a csapás sujtotta boldogtalanok látása, nemesak szívet illeti meg, mint zugó szellő az aeol hátra hurjait, — nem csak szemét tölti be a szánakozás könyveivel, — de ez az érzés kibat az akaratra is.

Fel azért, fel! hazám fia, honfiai, és honleányok; fel meggyék fia és leányai; nyujtsátok ki kezeiteket az esdeklő kéz felé, segítsétek a szegényeken, a boldogtalanokon; tegye meg mindenki, amit megtenni emberbarát, hazafiúi, honpolgári kötelesség; a csapás sujtotta szerencsétlenek iránt, mert valóban igazat mond, s igazán mondja a feut jelzett ezikk írója:

„Kevesen vagyunk. Minden munkás kéz drága nekünk. Nines egyetlen pontja e vér és könny áztatta földnek, melyet elhanyagolnunk, a végpusztulásnak átengedni lehetne. S mert kevesen vagyunk, mert e földnek minden röge drága nekünk, annál inkább szükséges, hogy összetartva, nemes áldozatkészséggel siessünk támogatására azokuak, kik a rom és hamu helyén a mindnyájunkat védő bástyákat, újból felépíteni akarják.“

Borsody Béla.

Az országgyűlési képviselő választásra jogosultak 1888. évi jegyzékének összeírásával megbízott küldöttségek következőleg alakítottak meg, s az egyes küldöttségek munkakörébe a községek választó-kerületenként következőleg osztattak be:

I. A rozsnyói választó-kerületben: a) a rozsnyói körben elnök: Gömör Pál dobsinai polgármester, tagok: Hodinka Mihály és Gundelfingen Lucian. A körhöz tartoznak: Rozsnyó város, — várallyai, berzötei, nagyveszvári, dernői és sziliczei körjegyzőség valamennyi és a kupapeczei s nagyszabosi körjegyzőségnek a rozsnyói vál. kerülethez tartozó községei. — b) a dobsinai körben elnök: Szontagh Márton, tagok: Sárkány Miksa és Gömör Gusztáv. A körhöz tartoznak: Dobsina város, a felső sajói és geczellali körjegyzőségnek minden községe.

II. A jolsvai választó-kerületben: a) a jolsvai körben elnök: Remenyik Ede jolsvai polgármester, tagok: Martinyi János és Matolay Bertalan. A körhöz tartoznak: Jolsva, N.-Röze r. t. város, Csetnek, Pelsűz nagy-községek; a nagy-szabosi, kupapeczei és lubenyiki kör-

mos példányban megrendelését eszközölni óhajtja. Miután e naptár, úgy terjedelme, mint elég gazdagnak mondható tartalma mellett is — tömeges megrendelés esetén — a bolti 30 krnyi ár helyett — egyleti uton példányonként 20 (husz) krou megszerzhető, s annál fogva nagyon alkalmas arra, hogy vele, a majdnem hasonló nevű de igazító irányú naptár a nép köréből kiszoríttassék: választmányunk reményli, miszerint a nép e ne — csak ritka esetben nélkülözött házi szükségletének beszerzése, illetőleg ezen naptár elterjesztése nem lesz nehéz feladat, ha e törekvésében a körök — és az egyesület minden tagja által buzgóan támogatatik.

Ugyanazért felkéretnek a körök elnökei, hogy szervezenek körük tót nyelvű lakosai közt tájékozást az iránt, hogy a jelzett naptárból mennyi példány lenne azok számára megrendelendő s köztük elárusható? az eredményt pedig folyó évi augusztus hó 1-ső napjáig központi elnökségünkkel minden körülmények közt tudatni sziveskedjenek.

9. Elnök jelenti, hogy a „Rimamurány-salgótarjáni vasmű-részv.-társaság“ 100 frtos alapítványát 300 frtosra emelte.

E hazafias újabb adomány köszönettel fogadtatván, elismerő tudomásvétel végett közelebbi közgyűlésünkön előterjesztetik.

10. Olvastatták a jolsva-tapolcazi ág. ev. egyház közzétett levele a részére küldött iskolai szerek és egyházi énekes könyvekért.

Tudomásul vétetett.

11. Liszkai János választmányi tag javaslata „Vasárnap, evangéliumi lap a nép barátja“ című prot. folyóiratnak a nép számára nagyobb mennyiségben leendő megrendelése és kiosztása iránt.

E javaslat — a mellékelt folyóirat példányaival együtt — egyesületi felügyelőnek — tanulmányozás végett oly megbízással adatik ki, hogy e tárgyban adandó véleményét közelebbi ülésünkön terjessze elő.

12. Olvastatták az „Országos magyar iskola egyesület“ 1887. számú értesítése.

A közművelődési egyesületek országos közgyűlése (congressusa) idejének ez évi őszre lett elhalasztása tudomásul vétetvén, központi elnök megbizatik, hogy egyesületünk képviseletére — személyes érintkezés útján — szerezzon ajánlkozókat, s azok neveit fölterjesztheték valamint megbízó leveleik kiállíthatása végett közelebbi ülésünkön előterjeszteni ne tartsanak.

13. Egyesületi felügyelő indítványozza, hogy a választmányi tagjai összehívására ezután nyomtatott „levelező lap“ ok által teljesíttessék.

Ezen indítvány elfogadtatván, jövőre az igazg. választmány tagjai ez uton s egyenként hivatnak meg.

14. A folyó évi egyesületi rendes — közgyűlés idejéül a megyei őszi közgyűlés első napjának délutáni 2 órája tűzetik ki, s a szükséges előintézkedések megtételével az elnökség bizatik meg.

Ezzel a napirend tárgyai elintéztve lévén, elnök az ülést mint befejeztet, feloszlatta.

Kmf. Jegyeztette Szabó Lajos, egyesületi titkár.

Meghívás.

A legkegyelmesebb királyi meghívó levél a megye közönségének törvény értelmében 8 nap alatt összehívandó közgyűlésen kihirdetendő levél: a körülírt eszközöltetése tekintetéből, valamint a kir. Lovlóká Academián megúrt alapítványi helynek a megye közönségét illető nevezési uton betöltését előző pályázati folyamodványok, és a közgyűlés idejéig beérkezett vagy beérkezendő némely sürgősebb elintéztést kívánó magán ügyek tárgyalása és elintéztése végett, főispán ur ő méltóságával egyetértőleg a következő **junius hó 6-ik** napján tüntem ki.

Miről van szerencsem a közönséget értesíteni s azon reményemnek kifejezését adni, hogy tapasztalt ügybuzgósága szerint tömegesebb megjelenéssel sziveskedend a közgyűlés fontosságát emelni.

Rimaszombatban, 1887. május 27.
alispán helyett:
Ujházy Lajos, főjegyző.

Törvényszéki napló.

A jövő héten a helybeli királyi törvényszéknél következő bűnügyek tárgyalatnak:

Junius 1-én. Hatóság elleni erőszak és megvesztegetéssel vádolt Farkas András és társai,

Junius 1-én. Hivatalos hatalommal visszaéléssel vádolt Molnár István.

Junius 1-én. Lopással vádolt Rohacs András,

Junius 1-én. Gondatlanságból okozott emberöléssel vádolt Töke Pálné.

Junius 2-én. Súlyos testi sértéssel vádolt Geese József.

Junius 2-án. Lopással vádolt Rada Heléna,

Junius 2-án. Súlyos testi sértéssel vádolt Mladi András elleni bűnügy.

Hírek és vegyesek.

Adakozás. Az eperjesi tüzkárosultak részére újabb következők küldötték be adományaikat:

A rimaszombati iparos segedek önképző- és segélyegylete, Jeszni Gáspár 1—1 frtot. — Özv. Percz Istvánné 40 kr. — Jakabfalvy Béla 30 kr. — Az ág. ev. elemi leányiskola három felsőbb osztálya 2 frt 22 kr. — A hely. hitv. elemi iskola növendékei 3 frt 33 kr. — Két tanítója 50—50 kr. — A rom. kath. elemi iskola tanítói kara, különösen az eperjesi károsult néptanítók részére és pedig: Mészáros Balint plébános, igazgató 2 frt, D. K., J. M., B. J., Uthy Antal 50—50 kr. — A rom. kath. elemi iskola növendékei az I. flosztályban 67 kr. — A IV. V. VI. flosztályban 74 kr. — A II. leányosztályban 2 frt 34 kr. — A III—VI. osztályban 3 frt 76 kr. együtt 20 „ 67 „ mely előbbi „ 45 „ 95 „ gyűjtésünkkel együtt „ 66 „ 62 „ melyből a tegnapielőtti postával rendeletési helyére ismét „ 21 „ — „ küldetvén el. kezünkön maradt még „ — „ 62 „

Megjegyezzük, hogy a rom. kath. elemi iskola növendékei névsorát — terjedelme miatt — lapunk szűk keretébe ez uttal föl nem vehetvén, csak részenként fogjuk közzétenni.

Boldog ünnepelést! Az öröm mosolya, édes lehetete, mely mindenfelől sugárzik élénk, ömleog körülöttünk a természet ölen, virágok illatában, madarak énekében: mind azt hirdeti, hogy ünnepet értünk, megdicsőülésre a hitnek, mely bizott az Isteni erő, a „lélek“ eljövételében, mit a „mester“ ígért vala meg ötven napokkal ezelőtt. — Szívünkben óhajtjuk, hogy a pünköszi ünnep e fénye melege árássa el kedves olvasóink, munkatársaink mindmunkének környezetét: szívünkben óhajtjuk, hogy örömeiket élvezzék zavartalanul, — mindenekfelett pedig óhajtjuk, hogy örömeik közt ne feledkezzenek meg azokról, kiknek fölötté az ur keze meguehezült. Boldog ünnepelést!

Személyi hír. Török Bilint, megyei árvaszéki elnök, előkelőnek egyik közkedveltségű jelese — mint sajnálattal értesülünk — jánosii otthonában betegesen fekszik. Ósztán óhajtjuk, hogy állapota ne adjon aggodalomra okot, s mielőbb folytathassa közhasznu tevékenységét.

Dr. Schoppor György rozsnói megyés püspök ur ő méltósága bérnálási körülmény megnyitott is meglátogatván, a bérnálást következő helyeken és napokon fogja végezni: Rimaszombatban junius 20., Tiszolezon 21., Kokován 22., Forgácsfalván 23., és Nagy-Szuhán július 1-ső napján.

Uj titkos tanácsos. Gróf Andrássy Manó megyénk nagy birtokosa május 20-áról keltezett legfelsőbb kézirat szerint titkos tanácsosává neveztetett ki.

Zászlószentelés. A jánosii dal- és olvasó egyület, mely ünnepélyesebb alkalmakor már többször igen előnyösen mutatta be magát, folyó hó 30-án — hétfőn — délután 3 órakor tartja meg zászlószentelési ünnepélyét.

A helybeli gazdakör évi rendes közgyűlését holnap (hétfőn) d. e. 10 órakor tartandja meg a „Bózsza“ vendéglő nagy termében, — mire az érdeklődők figyelmét felhívni kedves kötelességünknek tartjuk.

Elhalasztott beszámoló. Gróf Andrássy Manó ur, a rozsnói választókerület országgyűlési képviselője, e hó 23. napján tartandott „beszámoló“ beszédének elmondását, a „Rozsnói Híradó“ értesítése szerint — a jelen ünnepük utánra halasztotta el, hogy mikorra? azt később fogja tudatni.

Népünnepélyt rendez Rozsnóan az ottani jótékony négyesület holnap, az ünnep másoliki napján. — Ilyen terv keresztülvitelével nálunk is foglalkozhatnánk arra hivatott egyleteink — hosszú várattás után — különösen most, — mikor oly sok ember kezéből vette ki a tüzzel vízzel romboló „Isten-harag“ a mindennapi kegyeret.

Az eperjesi tüzkárosultak javára megindított gyűjtés országszerte szép eredményeket mutat fel. Megyénk lakosai is fényes jelet adják áldozatkészségüknek. Dobsina városa 50 frtot adományozott, a tűz által sújtott szerencsétlenek felségelésére. Reméljük, hogy ezen díszre méltó események számos követőre fog akadni.

Érdekes lelet. A rimabrézói evangélikus templom javítása alkalmából nevezetes, valószínűleg mesteri esetre valló fresko festményt fedeztek fel a régi mészburkolatot lefejtő munkások: mely — a rajta fekvő mészrétegek korszakait véve számítás alapjául — a XII.—XIII. századból eredhet s körülbelül az 1290 ik év táján készülhetett. A fresko festmény eddig látható része Üdvöztünk s a szent család képét s itt-ott egyes sokat ígéro részleteket tüntet elő. — Liszkay János ottani köztisztelőben álló ev. lelkes e felfedezés érdekében a megyei alispáni hivatalnál jelentést tett, honnan — további miniszteri intézkedésig — a munkálat folytatásának beszüntetésére kéretett fel.

Művész gyormek, egy kilenc éves leánya indul közelebb művészi körutra. atyja, Pánrok Antal Szlavniczei (Trenesenmegyei) tanító társaságában. E ritka zenei tehetséggel bíró lányka zongorajátékáról műértők is nagy elismeréssel szólnak, s miután Rozsnó és városunk közönsége előtt is bemutatja magát, fellépése elő annál nagyobb érdeklődéssel tekinthetünk, mert hangversenyei egész tiszta jövevénye az országos tanító árva ház javára lett felajánlv.

Uj menetrend. A magyar államvasutak vonalain junius 1-én új menetrend lép életbe, mely minket is fölötté érdekel, amennyiben — különösen Feled, Tiszolez, Feled — Fülel — Budapesti vonalon lényeges és ránk nézve elő yös változások történnek. Tiszolezról indul a vegyes vonat reggel 5.00, a szem. vonat d. u. 1.25 Rimaszombatba érkezik a v. v. 6.55. indul 7.10, a személy v. érkezik 3.29 indul 3.44, Feledre érkezik a v. v. 7.40, a személy v. 4.14. Fülelre érkezik a v. v. 9.10, a személy v. 6.11 este, Budapestre érkezik a v. v. 1.52 d. u. a személy v. 9.40. Budapest és Tiszolez között az összeköttetés következő: Budapestről indul a gyors v. reggel 7.15, Fülelre 10.15 kor érve innen 10.27 személy vonat közeledik, mely Feledre 11.40, Rimaszombatba 12.48 és Tiszolezra 3.11 érkezik. Indul továbbá a központból 2.18 d. u. gyors vonat, s ez Fülelre 6.34, Feledre mint vegyes vonat 8.07 s Rimaszombatba 9.01 perczkor érkezik.

Bizottsági ülések. Megyei központi választmányi ülés f. évi junius 7-én d. e. 9 órakor egészségügyi bizottsági ülés a feleli gyógyszerért kérdésének tárgyalása végett, — junius 10-én d. e. 10 órakor meg tartatni.

Az első „majális“ melylyel e hó 22. napján a „tavaszi ünnepélyek“ sora nálunk a „esizmadia iparos ifjuság“ által megnyitottat, nem úgy sikerült, mint azt a „rendezés“ óhajtotta, aminek természetesen nem ok, mint inkább azok a csunya fellegek voltak okai, melyeket hideg „áprilisi“ szelek hajszoltak ide s tova felettünk, vissza kívántatva csak imént „nyugalomba“ helyezett felöltőinket, — már t. i. azok részéről, kik tul vagyunk az „élet tavaszán.“ Hanem az „ifjuságon“ — amely tánczolni akart nem tudott ám kifogni még az ilyen idő sem, mulatott szépen, s ha kevesen is, jó kedvvel, aminek fokozásához Dankó Erneszt kitünő zene. kara vonót és hurt ugyan nem sajnált, de a „gyanta,“ az egy kissé hiányos vala; erről a „nem tánczoló“ teyének tanuságot.

Nép- és gyermek-előadás. Vasárnap május 22-én dél után utolsó nép- és gyermek-előadásul adatott fél helyárok mellett Szigligeti József népsziműve: „A szökött katoná“, mely régi darab ugyan, de kedveltségét még mindig fel bírja a nép közt tartani, a mi kitünik abból is, hogy az előadást meglehetősen nagy közönség nézte meg s gyönyörködött a játékban, de leginkább abban, hogy a szereplők magok is jól mulattak előadásukon.

Kagyatlan főrj. A helybeli kir. törvényszék folyó hó 27-én tárgyalta Lax Mária dobsinai gyári munkás bünyjét, a ki f. évi janur 31-én nejt — midőn ez feléves kis fiút megszoptatni akarta — összeverte, fejét a falhoz ütötte. az ágyba lökte, ott öklével a nő mellett verte, azután egy lábzsámolylyal, majd pedig egy darab fával ütötte agybólba, úgy, hogy az ütés következtében a zsámolyról egy darab letört. — A nő ennek következtében fekvő beteg lett, férje azonban hozza orvost nem hivott, senkit a szobiba be nem boesájtott, sőt midőn már haldoklott, feje és teste alól minden ágyneműt kihuzott, úgy, hogy februar 3-án pusztán szádmán szenvedett ki. — A törvényszék e miatt vállottat halált okozott súlyos testi sértés büntetésben mondta ki bűnösnek, s az elkövetett kegyetlenséget súlyosító körülménynek véve, 7 évi fegyházra, hivatalvesztés és politikai jogok gyakorlatának felfüggesztésére ítélte s az eljárás és rabtartási költségekben lemarasztalta.

Rövid hírek. A képviselőválasztások országszerte junius hó 17—25 közt időben tartatnak meg. — Kövessy Albert városunkat f. hó 25-én élénk éjenzések közt hagyta el városunkat. A közönségnek azt sem mondta az igazgató, hogy: „befellegzett,“ pedig a viszonyokhoz képest nem panaszkodhatott.

S z i n h á z.

A társulat itt időzésének utolsó hete pirtolós tekintetben, kissé élénkebb volt a szokottal, igaz, hogy ez nagyon elkésett, s mir nem lehetett vele segíteni a „baj“on. Közönségünk megmutatta, hogy — ha akar — tud áldozatot hozni; csak az a baja, hogy nagyon ritkán akar.

Csütörtökön folyó hó 19-én Koati kitünő operetteje, az „Eleven ördög“ került színpa, melynek előadása nagyobb közönséget érdemelt volna Posfai ugyan nem fogta fel helyesen a Letoriere vicomte kedves szerepét, s a „chic“ hiánya és kevés figyelme a külsőre, nagyon feltűntek. Ez este igen sok fogyatekossága volt játékaak és hangjának; sokszor distonált, roccao öltözéke hibás volt s kissé túresna hogy fehér glacé kesztyűben fűtött be, s azon keresztül égette meg ujját. Több figyelmet! Kövessyné hódító szabóné, Kovács ügyes szabó volt. Kövessy Desperrieres szerepét utólrhetetlen komikummal adta, s Kövessynével és Posfaival remekelt a hármas indulóban. „Harmatos egék“ majd elfeledtem kiemelni a Fenyvessy (Pomponius) odaadó buzgalmit növendéke iránt, és a Tapolezay (Tibult) ügyesen sikerült ügyetlenkedéseit, pedig nagy díszeteket érdemelnek!

Szombaton Sullivan „Mikáló“-ját láttuk egészen jól előadva; a díszletek hiányát azonban itt is nagyon éreztük. A szereplők mindenike nagy díszeteket érdemel; mert játékaik egészben véve igen szabatos volt; a legyezőjátékok sikerültek, s a Kövessyné (Yun-Yun) és Riez (Nanki-Poo) „esők kettős“-e egészen elragadta az „irgy“ közönséget, mely reggelig is elnézte volna e szép jelenetet. Kövessyné, Posfai (Pua) színe. Sándor Emilné (Pituba) belépő arányukkal: „híron a kis lány“ tetszést arattak. Kovács Mikáló, Kövessy (Ko-ko) a fő hőhermester szerepében és Tapolezay (Pali-ba) a legfőbb minden egyéb az ő „protoplasmaticus familia“-jával egy-egy remekül sikerült alakítást mutattak be. Elöl kellett volna méltatni Bera Paula bátorságát, ki, bár — miat jól tudjuk — ez szerepkörétől tavol áll, katisát minden tekintetben igen jól személyesítette; kellemesen énekelt s az „universalis“ művésznőt sokszor megtapsolták.

Vasárnap, május 22-én, Dombay Mihály első vendégfellépésül a latott Rikossy Jenő 3 felvonásos népsziműve: „Balavár megyé ele.“ — Az előadást egy igen szép prolog előzte meg, Bera Paula által mely érzessel és kitünő hangléjtéssel elszavalva; csak az a kár, hogy igen kiesiny volt a közönség, mely a művésznő iránt az elismerés adóját leróhatta. — A népsziműv előadásán végig futott a lehangoltság, melyből csupán Heddig (Dombayné Rózsá) — a ki ez estén is ki bírta vívni könnyed játékaival az elismerést — és Feriz bég (Dombay Mihály) — a kit ügyes színésznek tanultunk megismerui, csak az a kár, hogy előadása közben néha akadozik — tudtak kiemelkedni.

Hétfőn Kövessyné jutalmául „Boccaccio“ adatott. A szereplők mindegyike kitünően volt disponálva s egészben véve fényes sikert arattak. Az est sikerének orszlánrésze a jutalmazott Kövessynét illeti meg, kinek művészi játéka különösen az olasz románcz és a levél-ária eléneklése, mely utóbbiban N. Könyves Mari (Petrouella) és Bera Paula (Izabella) oly kitünően accompagniroztak, frenetikus tapsvihart idézett elő. Posfai igen jól nézett ki, de hangja ismét cserben hagyta. Kovács (Lotheringi) és Fenyvessy (Skaldza) derekasán megfeleltek szerepüknek. Kövessy különösen kaplival idézett elő derültséget. Tapolezay (Pietro) és Riez (Leonetto) jól alakítottak.

Kedden, május 24-én, e színpadon először a latott Blumenthal Oszkár 4 felvonásos sziműve: „Egy esopp mörög.“ A szereplők mindegyike megérdemli az elismerést és díszeteket, mert oly kitünően sikerült előadást vidéki színpadon ritkán láthatni. — Bera Paula (Hertha) és Fenyvessy Károly (Wahlberg gróf) mint valódi drámai művészek mutatták be magukat ismét a közönségnek. — Dombay Mihály (Mattenborn Lothir báró), — Sándor Emil (Weidegg Ervin) szintén jól adták szerepüket. Dombayné Rózsá (Lidly) szokott könnyed játékaival hódított, — Kövessy Albert (Brendel báró) találós öltözetvel neveltette meg a közönséget.

Szerdán bucsulódásul és Dombayné jutalmául a „Végrehajtó“, „Egy kis vihar“, „Fekete frakkban“ és „Szellemdus hölgy“, kitünő vígjátékok kerültek színpa. Az egyes darabok külön méltavágra nines terünk, s így csak általánoson kell megemlékeztünk a Dombayné kitünő játékáról. Ez este esaknem felülmulta önmagát „Egy kis vihar“ban és különösen a „Szellemdus hölgy“ elválsási jelenetben játéka művészi színvonala emelkedett, s oly szép színézzel s jól kidomborítva adta Birike, Szellősi Ilona és a feleség szerepeit, hogy nem győztük eléggé csodálni kirtartását. Kitünő partnere volt Dombay, kit nem méltathatunk eléggé. Egész rovatot lehetne írni mindkettőjük tökéletes alakításáról. Bera Paula, Nagyné, Fenyvessy, Tapolezay jól disponálva accompagniroztak, s az előadásoknak méltó koronáját képezte ez este, melyen ez idén Antal is utójára hallatta nálunkgyönyörü hangját. a+b.

Hivatalos közlemények.

Pályázat.

863. sz. — Gömörmegye tornallyai járáshoz tartozó ragályi körorvosi állomás megüresedvén, annak betöltésére végett ezennel pályázat hirdettetik.

A körhöz 13 község tartozik; székhelye: Ragály. A körorvos évi fizetése lakbér- és uti átalánnyal együtt 1000 frt. Ezért tartozik a körorvos a körhöz tartozó községekből a betegeket minden külön díjfizetés nélkül gyógyítani, a szükséges előfogatrol azonban a körorvost igénybe vevő tartozik gondoskodni. Tartozik továbbá a körorvos minden községben havonként egyszer megjelenni, a midőn külön előfogat-díjját nem igényelhet. Az ezen körorvosi állomást elhelyezni óhajtok felhívattak, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket hivatalomhoz a folyó évi június hó 30-ig adják be. — Tornallyán, 1887. május hó 4-én.
Sztongh, s. k. főszolgabíró.

Pályázat.

1063. sz. — Gömörmegye nagy-rőzei járás területén Jolsva székhellyel rendszeresített körorvosi állomás betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 500 forint fizetés, továbbá 50 kr. nappali és 1 forint éjjeli látogatási díj és egyéb szabályrendeletileg megállapított díjak és kötelezettségek vannak egybekötve.

Felhívattak mindazok, akik ezen állomást elhelyezni óhajtok, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-ában előírt kötelek beigazolására szolgáló okmányokkal, valamint a hivatalos magyar nyelv szó- és írásbeli teljes bírásán kívül a től nyelv értését igazoló bizonylat becsatolásával felszerelt kérvényeiket folyó évi június hó 16-ig alóli tőszolgabíróhoz benyujtsák. — Jolsván, 1887. május hó 3-án.
Maléter Ede, s. k. főszolgabíró.

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Magán-hirdetések.

Az

ajnácskői fürdő

f. hó 29-én fog megnyitani.

Vendéglős: Fábrián Zsigmond

Budapestről.

A fürdő-igazgatóság.

Eladó ház.

Néhai Borsos Istvánnak Rimaszombatban a Losonczy-utca 6-ik szám alatti háza, szabad kézből, örök áron eladó. — Értekezhetni id. Csapó János urnál.

A stoósi hidegviz-gyógyintézet

Abauj-Torna (azelőtt Szepes megyében, a Szomolnok-hutai vasúti állomástól 1 órányira, messze elterülő gyönyörű fenyveserdők mélyében, az északi szelektől tökéletesen védett, özönteli kies völgyben 2000. a tenger színe felett, páratlan levegőjű klimatikus gyógyhely; különösen mell- és gyomorbetegségek, ideggyengeség, csúsz és közhvény, sápkór, asthma, valamint aranyeres bántalmak és különféle női bajok stb. ellen.

Évad megnyitás: május 15.

Fürdőorvos: Dr. Baumerth Gyula.

Szépén berendezett napi szobák 40 krtól 1 frt 40 krig. — teljes napi élelmezés 1 frt 30 krig; az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és szeptember 1-30-ig tetemesen mérsékelt árak.

Menettérti jegyek 33 1/2% árleengedéssel.
Posta: helyben; távirat-állomás 3/4 óra: Szomolnok.

Kivánatra bővebb tudósításokkal ingyen és bérmentve árjegyzekkel szolgál, valamint lakásokra megrendelést elfogad a

fürdő kezelősége.

4-4

28,000 liter urasági leszívott jò bor

1885-iki, és egy negyedrészen 1884. évi termés részletenként is eladó özv. Juhoss Mihályné asszony-nál Sajó-Szentpéteren. — Literje hordóval együtt helyben 17 és 16 kr.

ANDRIK SÁMUEL,

kályhagyára

Tamásfalán, (u. p. Rimaszombat.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Tamásfalán (saját házamban) mindenféle alaku, nagyságu és színű saját gyártmányu s közzénel is fűthető kész. raktáron levő

eszerépkályhák

nagy választékban, jutányos áron mindig kaphatók. — Megrendelések pontosan teljesítetnek.

ANDRIK SÁMUEL, kályhámester.

3-*

Hirdetmény.

1796. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint bányabírószág részéről közhírré tétetik, hogy a rimamurány-salgótarjáni-vasmű-részvény-társaság által az általános bányatörvén 133. §-a értelmében kieszközölt engedély alapján az 1881. évi XLI. t. cz. 87. §-ának megfelelően kisajátított területén létesített Vashegyi-likéri sodronykötélpályára vonatkozó kisajátítási munkálatoknak az 1868. évi I. illetve az 1881. évi XLI. t. cz.-nek a bányászati czélokra szolgáló kisajátításuk eseteire megfelelően alkalmazandó rendelkezései szerint leendő hitelesítésére határnapul, és pedig Baradna, Poprocs, Rónapatak, Ratkó-Szuha, Ratkó város, Szirk és Ploszko községekre nézve az 1887. évi június hó 13. és következő napjainak mindenkor délelőtt 9 órája, a rimamurány-salgótarjáni-vasmű-részvény-társaság Vashegyi telepére, — Polom, Nyustya és Likér községekre nézve az 1887. évi június hó 16. és következő napjainak mindenkor délelőtt 9 órája Likér községébe kitűzetett, miről az érdekelt birtokosok azon hozzáadással értesítetnek, hogy jogukban áll a hitelesítendő munkálatokat a rimaszombati kir. törvényszék és a nagy-rőzei kir. járásbírószág, mint telexkönyvi hatóság, valamint az alóli bányabírószágnál a kitűzött határnap előtt megtekinteni, s hogy az érdekeltek elmaradása a hitelesítést gátolni nem fogja.

Kir. törvényszék mint bányabírószág Rimaszombatban, 1887. évi május hó 6-án. 3-3

Fornét,
kir. tszéki elnök.

Benkovics,
kir. tszéki jegyző.

Karancsalja.

Baglyasalja.

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI

egyesített

köszénbánya és iparvállalat részvény-társulat

Ajánljuk

kitünő minőségű hazai köszénterményeinket gyári, gazdasági és házi czélokra

a legjutányosabb árak mellett.

Rendeményeket kérünk központi irodánkba Budapest, Erzsébet tér 3. sz. alá intézni.

6-10

Az igazgatóság.

BAZILIKA

SORSJEGYEK.

A Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzlete,

3-4

Budapest, Dorottya-utca 1.

Bérlet.

Alólirott közbirtokossági igazgató részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a tornallyai közbirtokosság tulajdonát képező italméresi jog az ahoz tartozó épületekkel, 1888-ik év április hó 24-től három egymás után következő évekre zárt ajánlat után bérbe adatik, minélfogva felhívattak mindazok, kik az illető italméresi jogot kibérelni óhajtok, hogy zárt ajánlataikat — 500 frt bántatpénz mellékelése mellett — folyó 1887. év június hó 26-áig alólirott közbirtokossági igazgatóhoz (Sztárnya, u. p. Tornallya) benyujtani sziveskedjenek.

A bérleti feltételek az igazgatónál bármikor megtekinthetők.

Sztárnya, 1887. május 17.

2-3 Hevessy László, közb. igazgató.

Hirdetmény.

1602. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Német Márton végrehajtást szenved elleni 14 frt 40 kr. tökéketelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék területén lévő Melléte község határában fekvő a melléti 116. sz. tjkvben foglalt 48. 79. 80. hrsz. kert, 68. számú ház és udvarból Német Mártont illető felerészére az árverést 1449 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi július hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor Melléte községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 144 frt 90 krt, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított, és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Rimaszombat, 1887. évi március hó 15-ik napján.
A rimaszombati királyi törvényszék mint telexkönyvi hatóság.
Fornét, kir. tszéki elnök.

BRAUN ZSIGMOND

VASKERESKEDŐ

Rimaszombat, fő-tér (Bernáth-féle ház).

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, miszerint Rimaszombatban a „főteren” (Bernáth-féle ház) levő s eddig is jól felszerelve volt vaskereskedésemet több e szakra vágó czikkekkal kibővittem, s azon kedvező helyzetben vagyok, hogy minden üzletembe vágó tárgyakat a legjutányosabb árban árusíthatok.

Ajánlom különösen a szép és erős vasbutorokat, sodronyágyakat, matracokat és varrógépeket, melyek nálam a legjutányosabb áron havi rézletfizetés mellett is kaphatók. — Egyuttal a cséplés-idény beálltára ajánlom a t. gazda közönségnek az üzletemben kapható kitünő minőségű (olív) olajat.

Midőn végre a n. é. közönségnek az eddig tanusított pártfogásért őszinte köszönetemet kifejezném, azt továbbra is kikérve, a legsolidabb s pontosabb kiszolgálatról biztosítom, maradtam

Rimaszombat, 1887. május 21.

kiváló tisztelettel

BRAUN ZSIGMOND, vaskereskedő.

ÉVENKÉNT 3 HUZÁS!!

1887. évben főnyeremények:

Június 1-én 200,000 forint o. é.

December 1-én 100000 frt o. é.

Eredeti sorsjegyek a napi árfolyamon.

Igény- 5 sorsjegyre 24 havi részletben a frt 2.20.

jegyek/ 10 sorsjegyre 24 havi részletben a frt 4.40.

azonnali játszási joggal már a legközelebbi 1887. június 1-én történő húzáshoz.

A legkisebb nyereménnyel kihuzott sorsjegyek a nyere-mény-huzásoknál is tovább játszatnak.